

Esferes

Revista nº 1 • Segona època • Any IX • Novembre 2003

Reflexions sobre el colonialisme

L'impacte de l'oleoducte
Txad-Camerun.

Telecomunicacions al servei
del desenvolupament a Perú.

Contra l'OMC
de tornada de Cancun.

Esferes

editorial

Semblava difícil, però hem superat un repte més: la nova revista *ESFeres* arriba a mans de la gent de cada associació d'Enginyeria Sense Fronteres. S'ha assolit un objectiu més en el treball comú de la Federació i, malgrat no sigui el primer cop que n'aconseguim, anem ampliant cada cop més l'envergadura dels nostres projectes comuns.

Aquesta nova publicació neix de dues revistes anteriors: l'antiga *ESFeres* d'ESF Catalunya i la *Revista de Cooperació de la Federació*. Recull articles, idees i reflexions que esperem siguin d'interès per al lector. Els continguts han estat pensats pel Consell Editorial i elaborats per voluntaris i voluntàries de les diferents associacions, els quals van integrant l'Equip de Redacció federal, que s'ocuparà de redactar les informacions de totes les publicacions de la Federació, com aquesta revista, la memòria anual, el butlletí *ESFormatiu* i la web federal (www.isf.es).

Comença així una nova etapa per a la Federació d'Enginyeria Sense Fronteres en matèria de comunicació. Els projectes de cooperació de les diferents ESF, així com tot el treball formatiu i de sensibilització que realitzem, són imprescindibles per a considerar-nos agents de canvi social. Però recordem que abans de començar aquestes línies de treball, el primer que vam haver de fer va ser comunicar-nos, transmetre'ns els uns als altres la necessitat de canviar l'injust ordre de les coses i les idees sobre com fer-ho. No oblidem la importància de la comunicació i les passes que hem de continuar fent en aquest sentit.

Per últim, un agraïment des de la Coordinació a totes les persones que han fet possible que sortís, a contratemps, mig assajant, aquest primer *ESFeres* federal. Potser li falten o li sobren coses, segurament es podrien millorar moltes altres. Per això, esperem els vostres comentaris i suggeriments, per anar fent la revista *ESFeres* cada cop més nostra. Dels qui formem la Federació d'Enginyeria Sense Fronteres i de totes aquelles persones que simpatitzen amb el nostre projecte comú.

(Podeu adreçar els postres comentaris i col·laboracions a publicaciones@isf-cat.org)

Via Laietana, 39
08003 Barcelona
Tel: 933 100 843
Fax: 933 196 042
contacta@isf-cat.org
web: www.isf-cat.org

Associacions que formen la Federación Española de Ingeniería Sin Fronteras:
ENXENNERÍA SEN FRONTEIRAS GALICIA INGENIERÍA SIN FRONTERAS ASTURIAS Y LEÓN EUSKAL HERRIKO MUGARIK GABEKO INGENIARITZA INGENIERÍA SIN FRONTERAS PAÍS VASCO INGENIERÍA SIN FRONTERAS ARAGÓN INGENIERIA SENSE FRONTERES CATALUNYA INGENIERÍA SIN FRONTERAS VALENCIA INGENIERÍA SIN FRONTERAS MURCIA INGENIERÍA SIN FRONTERAS MÁLAGA INGENIERIA SIN FRONTERAS SEVILLA INGENIERÍA SIN FRONTERAS CASTILLA Y LEÓN INGENIERÍA SIN FRONTERAS MADRID

Trobaràs les seves dades de contacte i més informació sobre la Federació a la web www.isf.es, ¡visítala!

ESF ESTÁ FORMADA NOMÉS PER ENGINYERS ?

IM'agrada que em faci aquesta pregunta! Enginyeria Sense Fronteres (ESF) és un nom difícil de pronunciar i és freqüent escoltar per contra, "Enginyers sense fronteres". No obstant, la designació està buscada expressament per a posar l'accent en l'activitat mateixa de l'ONG. ESF intenta relacionar la tecnologia amb la cooperació al desenvolupament i amb el conjunt de la societat, i per això són necessàries moltes perspectives.

Així, ESF està formada per persones que provenen majoritàriament de l'àmbit universitari, bona part de les quals són professionals o estudiants d'Enginyeria. És destacable que a ESF hi hagi una participació d'enginyeres que supera àmpliament els percentatges de representació femenina propis dels àmbits tècnics.

D'altra banda, el grup de persones amb diferent formació és significatiu i en creixement. Són advocats, economistes, biòlegs, filòlegs, periodistes, sociòlegs... que, integrats als equips de treball de diversos àmbits, col·laboren i impulsen les activitats d'ESF.

I és que ESF entén el desenvolupament tecnològic no com quelcom neutre, sinó dins un context precís on els factors humans, socials, econòmics i culturals són els que li donen sentit. Per això el treball en equips pluridisciplinats és necessari per a realitzar qualsevol intervenció relacionada amb el desenvolupament.

Mariana Morales
ESF Catalunya

La revista *ESFeres* és una publicació de la Federació Espanyola d'Enginyeria Sense Fronteres. Les opinions que reflecteixen els seus articles són pròpies únicament de cada autor/a. Aquest número ha estat possible gràcies a la col·laboració de:

Consell Editorial: Javier Benavente, Óscar Montiel, Diego Moñux, Miguel Ángel Pantoja, Lilo Rodríguez de Rivas, Mar Vallecillos i Pepe Vara.

Redactors/es pàgines comuns: David Escudero, Verónica Minaya, Mariana Morales, Núria Salazar, Coia Sánchez, Valentín Villarreal, Pepe Vara i Mar Vallecillos.

Redactors/es pàgines locals: Míriam Acebillo, Juanjo Albarracín, Mar Aguilar, Javier Benavente, Anna Borrell, David Escudero, Blanca Gómez, Naiara León, Daniel López, Sabela Lorenzo, Mariana Morales, Jorge Molinero, Óscar Montiel, Diego Moñux, Joan Murcia, Pablo Obiol, Lilo Rodríguez de Rivas, Patricia Roldán i Jorge Snej.

Traduccions: Alba Agueda, Manel Estapé i Carme Garcia.

Coordinació general: Mar Vallecillos

Disseny portada: Paniagua&Calleja

Compaginació: Xavi Julve

EHAS: de la investigació a la incidència mitjançant els projectes de desenvolupament

La telemedicina ha de proporcionar solucions de tecnologia senzilla a les zones rurals

En els països en desenvolupament, les poblacions amb pitjors indicadors de salut estan a zones rurals o periurbanes. Allà es troben els factors que condicionen una sanitat deficient: baixos ingressos, atur elevat i menys i pitjor atenció sanitària i social. És comú que comptin amb carreteres deficientes, poca xarxa elèctrica i molts pocs telèfons. Centrar-se en la població més desfavorida en termes de salut passa per treballar en atenció primària a les zones rurals.

En aquestes àrees, la telemedicina ha de basar-se en aplicacions centrades en les necessitats bàsiques, que a la vegada requereixen solucions també bàsiques, basades en tecnologia senzilla, de fàcil ús, de manteniment assequible en àrees rurals i de baix cost.

L'Enlace Hispanoamericano de Salud (EHAS), programa posat en marxa el 1997 a la Universidad Politécnica de Madrid, és una intervenció a llarg termini que busca reforçar les capacitats d'agents nacionals (administracions públiques, universitats, etc.) per a que puguin posar en marxa iniciatives nacio-

nals per a l'aplicació de sistemes de telemedicina per zones rurals. El programa s'articula en cinc línies de treball:

1. Aplicacions de telemedicina centrades en les necessitats de l'atenció primària rural: gestió d'emergències, vigilància epidemiològica, capacitació...
2. Tecnologies de comunicació apropiades per als entorns rurals i per a suportar els serveis anteriors. Basats en sistemes ràdios, permeten comunicacions de veu i correus electrònics en zones que no tenen línia telefònica ni xarxa elèctrica.
3. Procediments adequats d'intervenció per a la transferència dels serveis i la tecnologia EHAS als sistemes rurals de salut.
4. Sistemes d'avaluació de l'impacte d'aquesta transferència.
5. Accions d'incidència política amb les autoritats locals i nacionals per al desenvolupament de solucions nacionals de telemedicina rural adequades.

Els principal mecanisme que s'empra és la creació d'una xarxa internacional de centres d'investigació i l'execució d'inter-

vencions pilot. És una xarxa de suport mutu que aprofita la complementarietat dels socis. El coneixement que es genera es posa a disposició d'altres agents. Actualment participen grups d'Espanya (Universidad Politécnica de Madrid y Universidad Carlos III), Perú (Universidad Católica y Universidad Cayetano Heredia), Colòmbia (Universidad del Cauca) y Cuba (Red Telemática de Salud de Cuba [Infomed] y Centro para el Desarrollo de la Informática en la Salud Pública).

Les intervencions pilot tenen un caràcter gairebé experimental i demostratiu. Serveixen per a posar a punt els prototipus desenvolupats i els procediments de transferència de tecnologia. Des de finals del 2001 està funcionant la primera xarxa pilot EHAS a la província peruana Alto Amazonas. Es va dotar a quaranta establiments de salut de tecnologia i serveis EHAS a una extensió similar a Bèlgica que beneficia indirectament a 50.000 habitants. A l'avaluació mitjançant la qual es van comprovar efectes positius com el fet que, gràcies a la coordinació a través del sistema de comunicació, es van salvar 60 vides en casos d'emergències, es va reduir el temps de trasllat de pacients greus en un 40%, va minvar a la meitat el temps d'actuació en els viatges per a l'entrega d'informes, etc. Aquest projecte va ser seleccionat per Greenpeace l'any 2002 per a la cimera mundial sobre desenvolupament sostenible de Johannesburg com exemple de projecte que combina la reducció de la pobresa amb el desenvolupament sostenible. Al 2003 el segon premi a la categoria de benestar social dels premis internacionals Ashden.

www.ahas.org

Valentín Villarroel Ortega
ISF Madrid

COLONIALISMES INTERNES

Avui dia el colonialisme segueix vigent, encara que de forma diferent als seus orígens. Existeix un colonialisme basat en la teoria de la dependència, en la imposició del sistema econòmic i polític internacional per part de les potències hegemòniques i les grans multinacionals, però també existeix un colonialisme intern basat en la falta d'identitat dels països colonitzats. En aquest article es vol tractar aquest darrer tipus de colonialisme des d'una perspectiva cultural.

El colonialisme ha suscitat un intens debat moral i polític a la nostra època, especialment a partir de la II Guerra Mundial. Tot i que alguns estats han intentat justificar la creació d'imperis colonials en el passat, moltes antigues colònies han defensat el colonialisme com un sistema d'explotació on les potències més fortes s'imposaven a les més dèbils causant una situació d'endarreriment econòmic i conflictes racials i culturals a les zones colonitzades. El poder colonitzador va accelerar la davallada de les institucions indígenes i va generar un alt grau d'aïllament de la població indígena. A l'actualitat, aquesta situació preval degut a aquest colonialisme intern que comporta l'opressió dels grups menys afavorits dels països colonitzats.

Durant la supremacia europea, la dicotomia civilitzat/no civilitzat va justificar l'opressió. Els colonitzadors van ser vistos com una civilització avançada i els colonitzats com a nacions primitives i dèbils. De la mateixa manera, dins del programa colonial, les nocions de la supremacia blanca, racisme, sexisme i patriarcat van constituir les relacions del poder i les estructures jeràrquiques. El poder va fer prevaler certes formes culturals sobre d'altres i així va sorgir el racisme i la marginació d'identitats. L'existència de races

i diferències culturals van ser usades per a subordinar. Conseqüentment, els països colonitzats van començar a oblidar les seves arrels, deixant de valorar allò que els era propi.

A Amèrica es va dissenyar un tipus de colonialisme de dominació total, d'exclusió total, on els sotmesos van ser marginats totalment dels processos polítics del govern. A més a més, foren negats com a nacions o pobles diferents. Els colonialistes van entendre que, de no aplicar-se aquest tipus d'ultracolonialisme, sempre existiria el risc d'alçaments. Aquestes raons expliquen en part la total corrupció dels Estats actuals que neguen la seva pressumpta legitimitat com a veritables Estats República, doncs des del seu origen són empreses de petites però agressives castes colonialistes, mercantilistes, elitistes, excloents i racistes. Avui és necessari que es realitzi una acció descolonitzadora sobre el colonialisme intern de certs Estats independents.

De la mateixa manera, a l'Àfrica cal considerar la descolonització conceptual no només en benefici dels africans, sinó en benefici de tots. La situació d'Àfrica és conseqüència de la llarga relació entre colonitzadors i colonitzats. Aquesta relació va començar amb el comerç d'esclaus, mitjançant el qual Occident no només va extreure treballadors d'Àfrica, sinó que va demanar territori i obediència. Una conseqüència directa va ser l'actual preocupació dels africans per adoptar la cultura, l'idioma i la política dels seus colonitzadors. Les nacions africanes són comunitats inventades, ja que el concepte nació-estat d'Occident va debilitar el desenvolupament propi dels governs locals a Àfrica.

Donada aquesta situació, només la descolonització de les ments permetrà pensar en els països colonitzats, en el

Protesta a Bolívia

benestar del propi país sense considerar la idea de "l'altre". Els països colonitzats no són únicament víctimes; també són individual i col·lectivament responsables d'ells mateixos. La seva pròpia acceptació podrà ajudar-los a superar les idees de supremacia adquirides o apreses. L'afirmació cultural és un punt de partida per arribar a un futur desenvolupament i benestar general, doncs només mitjançant l'afirmació de les identitats i cultures és possible aconseguir el canvi social.

És impossible tornar a l'època anterior a la colonització, únicament poden potenciar les diferències i acceptar-les com a positives per a que puguin projectar-se cap al futur. És molt important considerar aquests factors culturals en el procés de formulació de projectes de desenvolupament, donat que moltes vegades són els que determinen la viabilitat i sostenibilitat dels mateixos.

Texto: Verónica Minaya
Imatge: Andrés López

TXAD-CAMERÚN

UN OLEODUCTE DE DEVASTACIÓ

L'any 1995 el Txad i el Camerun van signar l'acord per la construcció de l'oleoducte Txad-Cameroun, obra conjunta de tres grans petroleres: Exxon, Chevron i Petronas, amb la participació dels governs del Txad i del Camerun com accionistes gràcies als crèdits concedits pel Banc Mundial. L'oleoducte parteix de Doba, al sud del Txad i travessa el Camerun de nord a sud (880 Km, 794 pobles i 100 rius) fins a la terminal flotant situada davant del port de Kribi al Camerun.

L'obra va ser classificada pel Banc Mundial de risc elevat (Classe A) donades que la seva construcció i explotació són altament susceptibles de causar importants danys tant al medi ambient com a la salut dels habitants de les poblacions afectades pel projecte. Tot i això l'obra no disposa ni del seguiment ni dels controls necessaris per garantir que l'impacte sigui mínim.

Per aquest motiu, des de 1997 ERA-Cameroun (Environnement: Recherche et Action au Cameroun) junt amb altres ONG del Camerun realitzen un seguiment efectiu de l'impacte de l'oleoducte amb el recolzament i la participació dels habitants de les zones afectades: s'infor-

ma a les poblacions implicades dels perills mediambientals i socials, es controla la qualitat de l'aigua de consum, es fa un seguiment sanitari de la població i se'ls assessora puntualment.

Durant aquest temps s'ha posat de manifest els greus problemes que està comportant l'execució d'aquesta obra: manca de les infraestructures necessàries per acollir adequadament l'elevat nombre de persones desplaçades en busca de feina, manca de sistemes de seguretat en el treball, augment de les malalties endèmiques com la malària, augment de la prostitució amb el conseqüent augment d'infectats de VIH, inexistència de controls en la solubritat de l'aigua de més de cent rius travessats per l'oleoducte, violació dels drets humans (agressió constant al poble pigmeu dels Bagyeli), vulneració de la llibertat d'expressió (gairebé dues-centes persones han mort des del 1997 per oposar-se a la construcció de l'oleoducte), etc.

Amb la finalitat de difondre a nivell internacional la realitat que envolta la construcció de l'oleoducte i exercir així més pressió sobre els responsables del projecte, ERA es va posar en contacte amb Medicus Mundi Catalunya (MMC) i

Enginyers Sense Fronteres (ESF), presents al Camerun en altres projectes.

Una primera acció duta a terme per ESF i MMC va ser organitzar una xerrada a la Universitat Politècnica de Catalunya amb la participació del Dr. H. Bosko Djeuda de la Universitat de Yaoundé i membre d'ERA, presentada pel Dr. Joan Martínez Alier, Catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Actualment MMC i ESF presenten una exposició fotogràfica itinerant, "El Dorado. The Pipeline Project", que recorrerà diferents Col·legis d'Enginyers de Catalunya i que es pot visitar a la pàgina web www.oleoductetxadcameroun.net. A través de les fotografies realitzades per Bernat Armengué s'explica com ha canviat la vida de tres persones afectades per l'obra: un treballador de l'oleoducte, que exposa els aspectes positius del projecte, un observador d'ERA, que informa a la població de la necessitat de canviar el concepte de progrés únicament basat en els beneficis econòmics, i una prostituta, que treu a la llum l'alarmant perill de la proliferació de la SIDA a l'Àfrica.

Amb aquestes accions ESF i MMC pretenen sensibilitzar la societat de l'elevat preu humà i mediambiental que està pagant la població del Camerun per la construcció de l'oleoducte i, amb això, qüestionar el model de desenvolupament occidental. També es vol canviar la idea que els pobles del Sud no poden organitzar-se i defensar els seus drets i replantejar el desenvolupament com un intercanvi d'idees en el que el Sud tingui la paraula.

Al voltant de dues-centes persones han mort des de 1997 per oposar-se a la construcció de l'oleoducte

Núria Salazar Forn, ESF Catalunya
Imatge: Bernat Armengué

GUSTAU DUCH

PRESIDENT D'ÀGORA NORD-SUD, DESPRÉS DE LA SEVA ESTADA A LES MOBILITZACIONS DE CANCUN

Des de les mobilitzacions massives que van provocar el fracàs de les negociacions de la OMC (Organització Mundial del Comerç) a Seattle (USA) el 1999, el nou moviment antiglobalització està fent grans avenços. Ara, la lluita social contra la violència del Lliure Comerç ha fet un salt endavant amb el fracàs dels acords de la OMC a Cancun. Organitzacions camperoles, ONGs i moviments socials es van reunir per fer un Foro Alternatiu amb accions de resistència, manifestacions i denúncia de les conseqüències de les polítiques de la OMC.

El fracàs de la cimera de Cancún, que va acabar amb una profunda divisió entre els països membres, debilita la credibilitat de la OMC. Tot i això, les propostes dels països integrants encara estan molt lluny d'abandonar mesures neoliberals. Cap a on ha d'anar ara la pressió social?

Crec que s'han de seguir 3 línies de treball:

- Fer incidència directa, mobilitzacions en totes les trobades de la OMC i els acords de l'ALCA (Àrea de Lliure Comerç de les Amèriques).
- Difondre el missatge de Sobirania Alimentària. Poc a poc la gent es va adonant que la fam no és un problema de desgràcies naturals, sinó del preu que marca, per exemple, la Nestlé al cafè.
- Països agroexportadors del G22, principalment Brasil, poden ser receptius al model alternatiu de Sobirania Alimentària i també els governs d'Àfrica (Kènia i Uganda, principalment), que van ser els primers en trencar les negociacions a Cancun.

Gustau Duch Guillot

38 anys, casat amb 2 fills, nascut a Barcelona, veterinari de professió.

Va ser un dels fundadors de Veterinaris Sense Fronteres el 1987. Avui n'és el director i també és el president de la Plataforma d'ONGs catalanes Àgora Nord-Sud (Entrepobles, ESF, Medicus Mundi Cat., SETEM i Veterinaris Sense Fronteres).

Com has vist el paper de les organitzacions camperoles en les mobilitzacions de Cancun?

Em fan molt respecte els anàlisis de les ONGs potents i de la FAO o la OMC sobre el model d'agricultura que necessiten els països del sud. No entenc que els camperols no estiguin representats a la OMC. Només hi són els governs que no els representen, les transnacionals per darrera fent valer els seus interessos i algunes ONGs que diuen que parlen en nom dels camperols. Abans era necessària aquesta representació, però avui els camperols haurien de parlar amb la seva pròpia veu. Aquesta és una reflexió que algunes ONGs haurien de fer.

La reivindicació comuna dels països del sud és aturar els subsidis del Nord. Quins subsidis són defensables des de les organitzacions camperoles?

És important que es vegi que no estem en contra dels subsidis, però cal diferenciar-los. Diem 'no' als subsidis a la exportació. A tots els països és important que s'ajudi a la pagesia, principalment a diversificar productes, la producció sostenible seguint models ecològics, pel manteniment del territori. Per exemple, els subsidis als fruits secs ajuden la gent a continuar treballant, a mantenir el territori. Progressivament s'hauria de caminar cap a preus remuneratius, que

el consumidor pagui el que realment val el producte i que no fossin necessàries les ajudes. A ningú li agrada viure de la caritat dels subsidis.

Al Foro alternatiu de Cancún es va veure una forta representació de les dones a Via Campesina.

Sí, la dona al món rural té una gran responsabilitat, de transmissió d'importants coneixements i de preservar tradicions, com fer la selecció de llavors que és una tasca amb molt de reconeixement. Via Campesina fa representar a les dones aquest paper important simbòlic, que encapçalen les mobilitzacions, tot i que la majoria dels líders camperols són homes. Aquestes organitzacions fan un gran esforç per augmentar la paritat i reflectir la importància de les dones.

Quina conclusió final treus de les mobilitzacions contra l'OMC a Cancun?

Es fa cada cop més evident per a la població, que els acords de Lliure Comerç resulten negatius per als països més pobres i vulnerables. El següent pas del moviment contra la violència del Lliure Comerç serà la campanya contra l'ALCA que estan dissenyant els moviments socials antiglobalització.

Coia Sánchez
ESF Catalunya

LES GERMANES DE LA CARITAT DE SANTO TOMÁS (PERÚ)

Projecte: Construcció d'un camí rural a Santo Tomás (2ª fase)

- País: Perú
- ISF responsable: Castella i Lleó
- Pressupost: 147345 euros
- Termini: 2002/2003
- Contrapart: Missioneres del Sagrat Cor de Santo Tomás (Perú)
- Finançadors: Diputació de Salamanca, Diputació de Valladolid, Ajuntament de Valladolid i Junta de Castella i Lleó.

Aquest projecte consisteix en la construcció d'un camí rural entre els pobles de San Salvador, San Miguel de Luvín i San Bartolomé. És la continuació d'un altre anterior en el qual també es va construir un camí rural entre les localitats de Santo Tomás i San Salvador. L'interès principal del projecte radica en les possibilitats de millora de la renda familiar gràcies a la comercialització –facilitada pel camí– dels productes agrícoles, única font d'ingressos a la zona.

Les germanes de la Caritat del Sagrat Cor de Jesús de Santo Tomás a Perú han estat la nostra contrapart al projecte de construcció d'una carretera a l'altiplà peruà. Són un grup de quatre monges angleses, xilenes i espanyoles. Sor Emilia és de Càceres i, a més de capitanejar la congregació, és responsable d'un internat i supervisora d'educació de la regió. En la seva tasca de supervisió educativa, fa sobre un ruc desenes de quilòmetres buscant les escoles dels diferents pobles i ciutats de la zona. És conscient de les necessitats d'infraestructura vial de la seva comarca i va ser ella qui, a través d'Arquitectes Sense Fron-

teres Castella i Lleó, els seus socis en anteriors projectes, va entrar en contacte amb nosaltres.

Sor Emilia i les altres germanes tenen una llarga trajectòria en projectes que van des de canalització d'aigües a implantació d'escoles i apadrinament de nens. Entre les seves fites assolides cal destacar que han arribat a tenir un projecte finançat per l'AECEI.

Les religioses actuen com a transmissores de les necessitats de la població civil i gestionen la contractació per a l'execució dels projectes. Allà, la població local s'implica totalment. Els ajuntaments

estableixen les rotacions de quadrilles de voluntaris que han de treballar als projectes. Tothom és conscient del benefici que suposa una carretera i s'organitzen en quadrilles fins i tots als pobles per on no passa la carretera: ells saben que tenir algun dia carretera al poble depèn de com surti la feina present.

Tot i que la relació al llarg del projecte original i de la seva continuació ha estat en termes generals força bona, també és just dir que ha hagut dificultats. Sor Emilia és una dona molt activa difícil de localitzar al seu despatx en horari d'oficina. En alguns dels pobles als quals viatja ni tan sols hi ha telèfon públic i sovint hem hagut d'esperar setmanes fins que tornés d'algun dels seus viatges. Però estem encantats de rebre gestos d'afecte per part de la congregació religiosa i dels nostres amics de Santo Tomás i no descartem la possibilitat de seguir col·laborant amb ells en el futur.

David Escudero,
ISF Castella i Lleó

Les religioses actuen com a transmissores de les necessitats de la població civil i gestionen la contractació per a l'execució dels projectes

Còsmica 2003

La Còsmica és la trobada Anual de Socis i Sòcies de la Federació Espanyola d'Enginyeria Sense Fronteres, que cada any organitza una associació diferent. El 2003 vam arribar a la seva XI edició i els hi va tocar als companys madrilenys preparar-nos una agradable estada a El Escorial durant l' 11 i 12 d'octubre. (Una forta abraçada a la gent que va ser al capdavant de l'organització. Moltíssimes gràcies per tot!)

El tema a tractar escollit aquest any va ser el de projectes i ens va ocupar tot el matí del dissabte. Julián Salas ens va parlar de "12 reflexions heterodoxes sobre projectes de cooperació". Posteriorment, Lara González va presentar l'informe que Hegoa ha realitzat sobre el funcionament dels projectes a la Federació. Va acabar sent una anàlisi crítica sobre qui som i cap a on anem (gràcies Lara per donar-nos una mica de canya, potser la necessitàvem).

La tarda del dissabte vam fer l'Assemblea Federal, la reunió del màxim òrgan de govern de la Federació, a la qual, de forma extraordinària, hi assisteix una gran part de socis de base. El que es va tractar excedeix l'objectiu d'aquest article (per això estan les actes, sinó tindriem al Pablo escrivint per res), però sí podem dir que vam donar un pas cap endavant. Som conscients que tenim una visió comuna del que és i del que volem que sigui ESF, ara només ens queda posar-nos a caminar. La nova Junta Directiva té la difícil (i il·lusionant) missió de buscar un nou model organitzatiu que reculli les inquietuds de les distintes associacions.

El matí del diumenge va estar dedicat a reunions per grups de treball.

Però a més de la part formativa, dels acords de les assemblees i els grups, un

dels valors més alts que aporta la Còsmica és la convivència, compartir amb els altres les experiències del nostre dia a dia, comprovar que els problemes són comuns i que entre tots trobem millor la solució. De la Còsmica es torna amb "les piles carregades" i és punt d'arrencada per al curs que comença amb noves metes.

Dos apunts abans de concloure. D'on ve el nom de Còsmica? Sé que a algú no li agrada, però no deixa de ser un apel·latiu afectuós. Tot i el risc de cometre un error històric, crec que va ser José

Mª Menéndez, d' ESF Madrid, qui en la trobada de Navapalos (Sòria), pels voltants del 1994, al presentar una xerrada i trobar-se amb gent de tants llocs diferents, va dir alguna cosa així com "això sembla una reunió mundial... planetària... gairebé podríem dir que Còsmica" i així va quedar "per secula seculorum".

I l'altre apunt... ens vam anar d'El Escorial sense saber quina serà l'associació que organitzarà la Còsmica de l'any que ve, encara que al pensament de tots hi havia dos noms... ¿hauré de repetir-los aquí per a pressionar una mica? Deixem que madurin la idea... ;-)

Reunió del grup de TICs

Pepe Vara,
ESF Galícia

esferòmetre

ESFANTÀSTIC
que l'ex president de Bolívia Gonzalo Sánchez de Losada es veïés obligat a dimitir, doncs un cop més s'ha provat el poder de la mobilització popular a Amèrica Llatina. Però els més de vuitanta morts i el futur incert a mans del nou president són l'altra cara de la moneda.

ESFLUÏXA
la poca contestació social que ha rebut la Conferència de Donants de Madrid. Mentre polítics i empresaris es repartien el pastís iraquí, la ciutadania contemplava atònita des de casa seva sense sortir novament al carrer...

ESFATAL
que ens hagin quedat orfes de crítica precisa, ironia subtil i memòria històrica amb la recent mort del Manuel Vázquez Montalbán. Com es lamentava un personatge a la seva novel·la *Los Mares del Sur*, Più nessuno mi porterà al sud...